

Antibiotika og dambrug

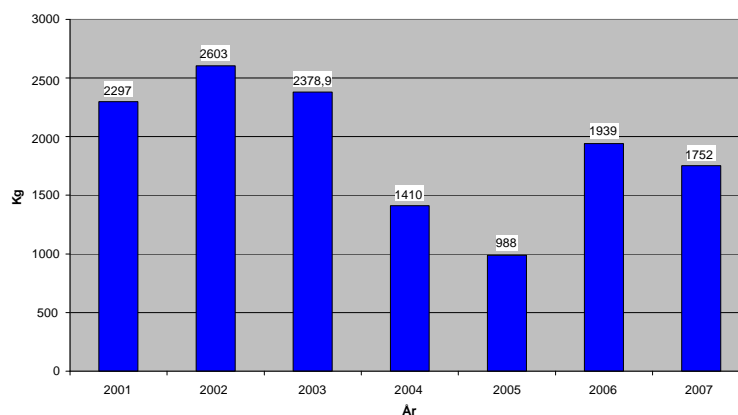
Anvendes der antibiotika i dambrugserhvervet?

Ja, ligesom i al anden husdyrproduktion anvendes der antibiotika overfor en række bakterielle sygdomme.

Hvor meget anvendes der?

I 2007 blev der efter myndighedernes foreløbige opgørelser anvendt ca. 1.750 kg aktivt stof. Det er et fald set i forhold til det foregående år.

Antibiotikaforbrug dambrug

Hvilke tiltag gør erhvervet for at nedbringe forbruget?

Gennem de sidste 10 år har Dansk Akvakultur sat stor fokus på forebyggelse, herunder øget vaccination. Faldet i forbrug fra 2002 – 2005 skyldes med sikkerhed forbedrede vaccinationsstrategier og generelt bedre management på de enkelte anlæg. Udbrud af bakterielle fisesygdomme er dog meget relateret til de aktuelle vandtemperaturer, og forholdsvis varme somre som i 2006 og varme vinter/forår som i 2007 vil altid kunne medføre udsving. I de kommende år vil nye forbedrede vaccinationsmetoder blive introduceret, herunder vaccination via foder.

Hvem ordinerer antibiotika?

Det gør udelukkende den praktiserende fiskedrylæge. Der igangsættes kun behandling efter en konkret diagnose og ordination gennem apotek eller dertil godkendt foderfirma.

Er der en risiko for, at forbrugeren spiser en fisk med antibiotika?

Nej. Såfremt behandling bliver nødvendig sker det oftest kun ganske få gange i fiskens liv. Efter behandling med antibiotika tilbageholdes fisken i mindst 30 – 40 døgn, så medicinrester bliver udskilt fra fisken før slagtning. Myndighederne udtager regelmæssig prøver for at vise, at gældende regler overholdes.

Er der risiko for overførsel af resistens til bakterier, der angriber mennesker?

Risikoen for overførsel af resistens til bakterier, der kan angribe mennesker, er minimal. Det skyldes primært, at der ikke findes så mange zoonose-bakterier hos fisk. Ved zoonose (fx salmonella) forstås sygdomme, der både angriber dyr og mennesker.

Udledes der i forbindelse med behandlinger antibiotika til miljøet?

Ja, og det er ikke ny viden. En undersøgelse, som erhvervet udførte i samarbejde med Danmarks Fiskeri Undersøgelser (DFU), Danmarks Miljø Undersøgelser (DMU) og Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole (KVL) i 2002 -2004 viste, at der afhængig af antibiotikatype udledes ca. 25 – 60 % af den anvendte mængde. Det vides dog ikke, om det målte antibiotika er biologisk aktivt.

Er der risiko for øget resistens i naturen?

Det er undersøgt i flere omgange af både DFU og KVL. Konklusionen er, at der ikke er fundet øget resistens i vandløb med dambrug set i forhold til vandløb uden.

Er der risiko for, at vandmiljøets dyreliv påvirkes negativt?

Ud fra den nuværende viden er det et klart nej. De koncentrationer, som er målt i vandløbet i forbindelse med behandlinger på dambrug, ligger typisk en faktor 1.000 – 100.000 under det niveau, hvor almindelige alger, krebsdyr og fisk påvirkes negativt. Der er aldrig påvist nogen former for negative miljøeffekter i forbindelse med dambrugenes brug af medicin og hjælpestoffer.

Hvem udleder antibiotika til vandmiljøet?

Mængden af antibiotika som dambrugene anvender, udgør kun en meget lille del af det totale forbrug i Danmark. Der udledes således også antibiotika, og langt mere potentielle miljømæssige problematiske stoffer (hormoner, kemoterapeutika, hjertekredsløbsmidler osv.), fra eksempelvis rensningsanlæg mm., hvilket også senest er dokumenteret af DMU i en nylig udgivet rapport (DMU rapport nr. 638, 2008)

Har dambrugerne de fornødne tilladelser?

Nej ikke alle udledningstilladelser er på plads endnu. Primært fordi det har taget lang tid at fastsætte kravværdier og skaffe viden om udledningens størrelse. Myndighederne har siden 1996 være forpligtet til at fastsætte kravværdier, og på baggrund af disse give dambrugeren tilladelse til at udlede stofferne. Først i løbet af 2006 var et foreløbigt ansøgningsgrundlag på plads, og der er nu indsendt mere end 100 ansøgninger, hvoraf størstedelen endnu ikke er behandlet af myndighederne; bl.a. som følge af kommunalreformen. Sønderjyllands Amt nåede dog at give de fornødne tilladelser til størstedelen af deres dambrugere.

Hvad er Dansk Akvakultur strategi på området?

Vi arbejder for, at forbruget bliver så lavt som muligt. Det forsøges især opnået gennem driftsoptimeringer, vaccinationer og tilvejebringelse af mere viden på området.

Silkeborg den 14. marts 2008